

Asia: VN/22900/2023

Valtioneuvoston asetus sosiaali- ja terveysalan yhdistysten ja säätiöiden rahoituksesta

Lausunnonantajan lausunto

Tähän voitte kirjoittaa kommenttinne liittyen asetusluonnoksen 1 §:ään (Avustuslajit)

Pykälän sisältö on sama kuin nykyisen avustusasetuksen (1552/2016) ensimmäinen momentti. Nykyisen asetuksen terminologisesti epälooginen ja tarpeeton toinen momentti jätettäisiin pois. Tämä tarkoittaa sitä, että ”kohdennetun toiminta-avustuksen” sijaan tultaisiin vastaisuudessa käyttämään termiä ”kohdennettu yleisavustus”. SOSTE kannattaa tätä muutosta, joka selkeyttää käsitteistöä ja vastaa valtionavustuslain systematiikkaa.

SOSTE katsoo, että myös 1 §:n perusteluja tulee selkeyttää. Niihin tulee kirjata tarkoituksena olevan, että yleisavustus myönnetään tuen saajalle lähtökohtaisesti aina yhtenä yleisavustuksena, ellei ole erityisiä syitä useamman yleisavustuksen samanaikaiseen käyttöön. Pelkästään avustuksen suuruus ei ole tällainen erityinen syy.

Käsillä olevassa luonnoksessa pykälän perustelut ovat jossain määrin epäselvät ja vaikuttavat sisäisesti ristiriitaisilta. Perustelujen toinen kappale antaa ymmärtää, että avustuksia olisi tarkoitus jatkossakin myöntää nykyiseen tapaan sekä yleisesti toimintaan myönnettävinä avustuksina (yleisavustuksina) että tiettyyn osaan toiminnasta myönnettävinä avustuksina (kohdennettuina yleisavustuksina) sillä tavoin, että suurin osa avustuksista myönnettäisiin kohdennettuina. Perustelujen kolmas kappale on kuitenkin tulkittavissa niin, että lähtökohtaisesti yleisavustus kohdentuisi (jakamattomana) kaikkeen saajan sääntömääräiseen toimintaan ja kohdennettuja yleisavustuksia käytettäisiin vain, kun se on tarpeen avustuksen käytön rajaamiseksi kaikkea sääntömääräistä toimintaa suppeammaksi esimerkiksi silloin, kun avustuksen saaja osallistuu markkinaehtoiseen toimintaan. Toisen ja kolmannen perustelukappaleen yhdistelmää voidaan vielä tulkita myös niin, että tarkoitus on jatkaa nykykäytäntöä, jossa avustuksen saajalle myönnetään useita kohdennettuja yleisavustuksia, joihin puolestaan voidaan vielä erikseen tehdä erilaisia kohdennuksia ja rajoituksia. Tällainen kohdennusten kerrostaminen ei ole mielekäästä.

Kohdennetun avustuksen käyttö on perusteltua vain silloin, kun viranomaisen on tarkoitus rahoittaa ainoastaan tiettyä rajoitettua osaa avustuksen saajan toiminnasta muun osan jäädessä avustamatta. Nykyisin on kuitenkin vallalla käytäntö, jossa avustuksen saajan kaikkien sääntömääräiseen toimintaan tarkoitettu yleisavustus myönnetään pilkottuna ”yleisavustukseen” ja useisiin ”kohdennettuihin toiminta-avustuksiin”. Tämä useiden yleisavustusten samanaikainen käyttö lisää byrokratiaa ja johtaa avustuksen saajan toimintojen turhaan siiloutumiseen. Siiloutuminen haittaa toiminnan tarkoituksenmukaista järjestämistä ja resurssien käyttöä.

Avustusjärjestelmän tulee ohjata avustuksen saajaa tehokkaaseen ja tarkoituksenmukaiseen toiminnan järjestämiseen. Avustuksen tehokkaan käytön ja raportoinnin kannalta yksi avustus on lähtökohtaisesti aina parempi vaihtoehto kuin monta pienempää avustusta. Jos siis avustusviranomainen rahoittaa saajan säännönmukaista toimintaa kokonaisuudessaan, lähtökohtana tulisi aina olla yksi kohdentamaton yleisavustus. Avustuksen myöntäminen yhtenä yleisavustuksena ei tarkoita sitä, että sen käyttö olisi täysin vapaata ja kontrolloimatonta. Avustusviranomainen voi rajata avustuksen käyttötarkoitusta ja kirjata muutkin avustuksen asianmukaisen käyttämisen ehdot avustuspäätökseen valtiovastustalain 11 §:n mukaisesti.

Tähän voitte kirjoittaa kommenttinne liittyen asetusluonnoksen 2 §:ään (Avustettava toiminta)

SOSTE muistuttaa, että julkinen valta ei voi siirtää itselleen kuuluvaa vastuuta muille. Vaikka järjestöavusteinen toiminta voi olla perusteltua joissakin lakisääteisissä toiminnoissa, se ei saa muodostua käytännöksi. Järjestöille ei pidä säilyttää julkisen vallan vastuulle kuuluvia tehtäviä. Toisaalta järjestöillä on pitkät perinteet uusien toimintamuotojen kehittämisessä ja käyttöönotossa ja tämän työn tukeminen on tärkeää. Toiminnallaan järjestöt täydentävät julkisia palveluja ja monin tavoin ehkäisevät ihmisten tarvetta turvautua lakisääteisiin palveluihin. Etenkin tilanteessa, jossa sekä sote-palvelurakenteet että järjestöjen rahoitusjärjestelmä uudistetaan, julkisen vallan ja järjestöjen erilaiset roolit tulee pitää kirkkaina mielessä, tunnistaa ja tunnustaa. Järjestöavustusten tavoitteena tulee olla omaehtoisen yleishyödyllisen järjestötoiminnan jatkuvuuden turvaaminen.

Tähän voitte kirjoittaa kommenttinne liittyen asetusluonnoksen 3 §:ään (Avustuksen myöntämisen yleiset edellytykset)

Luonnoksen 3 § vastaa pääosin nykyisen asetuksen 4 §:ää. Pykälän 1 momentin 3 kohtaa esitetään kuitenkin muutettavaksi niin, että kaikkia avustuksia koskevissa hakemuksissa pitäisi vastaisuudessa esittää riittävä selvitys toiminnallisesta tai teknisestä suunnitelmasta sekä avustuksen saajan edellytyksistä rahoittaa omavastuuosuus ja lisäksi investointiavustuksissa avustuksen omaisuuden käyttökulut. Nykyisen asetuksen mukaan tätä kohtaa sovelletaan vain investointi- ja hankeavustuksiin, ei yleisavustuksiin. Käytännössä kuitenkin myös yleisavustuksen hakijan tulee hakemuslomakkeessa esittää varsin yksityiskohtaisesti se toiminta, mihin avustusta haetaan.

Jos asetustekstin muutoksella ei tavoitella muutosta nykykäytäntöön, SOSTElla ei ole siihen huomauttamista. Muussa tapauksessa SOSTE painottaa, että asetuksella ei pidä lisätä velvoitteita avustuksen hakijoille ilman, että ensin tehdään kustannus-hyöty -analyysi, joka tulee myös esittää säännöksen perusteluissa. Mahdollisista lisävelvoitteista aiheutuvan hallinnollisen taakan pitää olla oikeassa suhteessa sillä saavutettaviin hyötyihin

Tähän voitte kirjoittaa kommenttinne liittyen asetusluonnoksen 4 §:ään (Avustuksen määrä)

Pykälän ensimmäinen momentti, jonka mukaan avustus saa kattaa valtionavustuksen kohteena olevasta toiminnasta tai hankkeesta aiheutuvien kokonaiskustannusten täyden määrän, jos muuta rahoitusta ei ole saatavilla, vastaa nykyisen asetuksen 5 §:ää. SOSTElla ei ole huomauttamista siihen.

Pykälän toiseksi momentiksi luonnoksessa ehdotetaan uutta säännöstä avustuksen hakijan varallisuuden arvioimisesta ja tähän kytkeytyvästä omavastuuosuudesta. Tämä säännös tulee poistaa.

SOSTE ei vastusta avustuksen hakijoiden varallisuuden arviointia ja huomioimista avustuspäätöksessä. Tämä kuuluu siihen tarveharkintaan, joka viranomaisen tulee tehdä jo tämän asetusluonnoksen 3 §:n 1 momentin 1 kohdan nojalla. SOSTE ei myöskään vastusta varakkaiksi arvioituille tuen saajille esitettyä 10 prosentin omavastuuosuutta sinänsä. SOSTE vastustaa sitä, että asetukseen otettaisiin luonnoksessa esitetyn kaltainen ”mutkat suoriksi” vetävä kirjaus.

Luonnoksen kirjaus vastaa suurin piirtein nykyisin noudatettua käytäntöä. Asetukseen ei kuitenkaan tule kirjata sitä, mitä suurin piirtein tavoitellaan, vaan asetustekstin tulee olla täsmällinen ja sovellettavissa kaikkiin tapauksiin. Nyt ehdotettu momentti ei täytä näitä vaatimuksia.

Tällä hetkellä käytännössä noudatetaan STEAn laatimia varallisuuskriteerejä https://www.stea.fi/aineistopankki/?filters_word_search=varallisuus&material-type-id=&material-theme-id=#tax-filters. Näiden varallisuuskriteerien mukaan pääsääntöisesti järjestöllä katsotaan olevan merkittävää varallisuutta silloin, kun järjestön nettovarallisuus viimeisimmässä tilinpäätöksessä on suurempi kuin järjestön kuuden kuukauden kuluja vastaava summa. Pääsääntöä ei kuitenkaan sovelleta sellaisenaan kaikkiin tapauksiin, vaan varallisuutta arvioitaessa otetaan huomioon lukuisia em. asiakirjassa mainittuja poikkeuksia ja erikoistilanteita. Jos mainittu pääsääntö kirjattaisiin asetukseen, nämä poikkeukset ja erikoistilanteet pitäisi myös kirjata siihen, jotta ne voitaisiin huomioida asetusta sovellettaessa. Valtioneuvoston asetus ei kuitenkaan ole oikea eikä tarkoituksenmukainen väline niin yksityiskohtaiseen sääntelyyn. Siksi tässä asiassa tulee pitäytyä viranomaisen linjauksen tasolla.

SOSTE esittää tässä yhteydessä myös muutosta viranomaisen linjaukseen. SOSTE katsoo, että järjestön varallisuusasemaa ei pidä arvioida yhden vuoden tilinpäätöksen perusteella. Yksittäiseen tilinpäätökseen voi kohdentua satunnaisia eriä. Kaikki järjestöjen toiminta ei ole kalenterivuositaisista, vaan joitakin toimintoja, esimerkiksi suuria tapahtumia, koulutuskokonaisuuksia tms. voidaan järjestää vain joka toinen tai kolmas vuosi. Toiminnan ennustettavuus ja suunnitelmallisuus edellyttää yhtä tilikautta pidemmän aikavälin huomioimista. SOSTE esittää, että huomioitavaksi tulee ottaa yhden tilinpäätöskauden sijaan kolme viimeisintä tilinpäätöskautta.

Tähän pykälään ehdotetuilla uusilla momenteilla 2, 3, 4, ja 5 siirrettäisiin asetustasolle eräiden avustusten prosentuaalisia ylärajoja, joista nyt on linjattu STEAn avustusoppaassa. Perustelumuiuston mukaan ”Avustusprosentit ehdotetaan säilytettävän samoina kuin tällä hetkellä on avustuskäytännön myötä vakiintunut.” Joko perustelumuiuston tekstissä on virhe tai sitten avustuskäytäntö on vakiintunut joiltakin osin avustusoppaasta poikkeavaksi, koska kaikki prosenttirajat eivät ole yhtenevät näiden asiakirjojen välillä.

SOSTE pitää hyvänä nykyistä ratkaisua, jossa prosentuaalisissa ylärajoissa pitäydytään viranomaisen linjauksen tasolla, eikä kannata sitä, että järjestelmää jäykistettäisiin siirtämällä prosenttirajat avustusoppaasta asetukseen.

Jos kuitenkin prosentuaalisia ylärajoja siirretään asetukseen luonnoksen mukaisesti, niin silloin myös pykäläluonnoksen 6 momentti, jonka mukaan avustuksen määrä voi erityisestä syystä olla 2,3,4, ja 5 momenteissa säädettyä korkeampi, on välttämätön.

Tähän voitte kirjoittaa kommenttinne liittyen asetusluonnoksen 5 §:ään (Valtionavustuksen hakeminen)

Pykälä vastaa nykyisen asetuksen 6 §:ää.

Kolmannen momentin perusteluissa sanotaan, että ” Eryyisen painavalla syyllä tarkoitetaan force majeure -tyyppisiä tilanteita (ylivoimainen este), eli tilanteita, joissa ilmenee osapuolista riippumaton, odottamaton ja poikkeuksellinen tapahtuma, kuten laajamittainen häiriö valtionavustusten hallinnointijärjestelmässä.”

SOSTE esittää, että virkkeestä poistetaan sana ”laajamittainen”. Häiriön valtionavustusten hallinnointijärjestelmässä ei tarvitse olla laajuudeltaan suuri, jos se kohdistuu sellaiseen osaan järjestelmää, että hakemuksen jättäminen tosiasiallisesti estyy. Koko nykyinen hakumenettely rakentuu täysin valtionavustustusten hallinnointijärjestelmän varaan. Avustuksen hakijoiden vastuulle ei voida jättää seurauksia siitä, jos järjestelmä ei toimi.

SOSTE pitää hyvänä sitä, että investointi- tai hankeavustuksissa useammalle vuodelle jaksotettava avustus voidaan hakea kerralla noudattaen 1 momentissa tarkoitettuja määräaikoja.

Tähän voitte kirjoittaa kommenttinne liittyen asetusluonnoksen 6 §:ään (Avustuspäätös)

Pykälän 1 momentti vastaa nykyisen asetuksen 7 §:n 1 momenttia. Sen sijaan pykälän 2 momenttia esitetään muutettavaksi. Nykyisen 2 momentin mukaan useammalle vuodelle myönnettävissä investointi- tai hankeavustuksissa voidaan tehdä tulevien vuosien osalta ehdollinen päätös, jos valtion talousarvion momentille 33.90.50 myönnetään tarvittavat määrärahat kyseisille avustusvuosille. Asetusluonnoksen mukaan useammalle vuodelle myönnettävissä investointi- tai

hankeavustuksissa voitaisiin tehdä tulevien vuosien osalta sitova päätös jo vahvistetun talousarvion ja siihen sisältyvän määrärahan puitteissa. SOSTE kannattaa muutosta.

Tähän voitte kirjoittaa kommenttinne liittyen asetusluonnoksen 7 §:ään (Avustuksen maksaminen)

Pykälä vastaa pääosin nykyisen asetuksen 8 §:ää. Siihen esitetään asetusluonnoksessa kuitenkin muutosta, jonka mukaan tarkennetun toimintasuunnitelman tai talousarvion toimittaminen tilanteissa, joissa myönnetty kohdennettu yleisavustus, investointi- tai hankeavustus poikkeaa määrältään olennaisesti haetusta avustuksesta, muuttuisi pakollisesta tarveharkintaiseksi. SOSTE pitää muutosta järkevänä ja kannattaa sitä.

Tähän voitte kirjoittaa kommenttinne liittyen asetusluonnoksen 8 §:ään (Avustuksen käyttö)

Pykälä vastaa osittain nykyisen asetuksen 9 §:ää. Pykälän toisesta momentista on kuitenkin poistettu maininta, joka on sallinut avustuksen saajan myös vuokrata tilat, jos toiminta on käyttötarkoituksen mukaista. SOSTE vastustaa tätä poistoa.

Järjestöjen toiminnassa ja toimintaympäristössä tapahtuvien muutosten vuoksi, jotka kaikki eivät ole mitenkään ennakoitavissa, muun muassa niiden toimitilatarpeissa voi vuosikymmenten mittaan tapahtua merkittäviäkin muutoksia. Asetuksella ei tule estää yleishyödyllisten organisaatioiden välistä vuokraus- tai toimitilakustannusten jakotoimintaa, jossa samoissa, yhdelle järjestölle investointiavustuksella rahoitetuissa tiloissa toimii useampi yleishyödyllinen järjestö. Mikäli tämänkaltainen yleishyödyllisten toimijoiden keskinäinen yhteistyö tosiasiallisesti estyisi asetuskirjauksella, se johtaisi järjestöjen omistamien tilojen merkittävään alikäyttöön ja olisi ristiriidassa tilojen tehokasta käyttöä koskevien tavoitteiden kanssa. Asetusluonnoksen muotoilua tulee korjata niin, että se sallii tilan vuokraamisen toiselle yhdistys- tai säätiömuotoiselle yleishyödyllisen toiminnan harjoittajalle.

Asetusluonnoksessa tähän pykälään on lisätty uusi kolmas momentti, jonka mukaan STEA voi investointiavustuksen saajan hakemuksesta vahvistaa avustettujen tilojen vuokraamisen tilapäisesti muuhun kuin avustuksen käyttötarkoituksen mukaiseen toimintaan enintään vuoden ajaksi. Lisäys on perusteltu ja SOSTE kannattaa sitä.

Lisäksi SOSTE esittää, että pykälään lisätään toiseksi momentiksi, että:

”Avustuspäätöksessä voidaan kuitenkin asettaa lyhyempikin käyttöaika, jos se on perusteltua avustuksen käyttötarkoituksen kannalta.”

Valtionavustuslain 8 §:n mukaan myös yksittäisessä valtionavustuspäätöksessä voidaan asettaa laissa säädettyä lyhyempi käyttöaika. Asetuksella ei ole syytä rajoittaa tätä avustusviranomaiselle valtionavustuslaissa suotua harkintavaltaa.

Tähän voitte kirjoittaa kommenttinne liittyen asetusluonnoksen 9 §:ään (Hyväksyttävät kustannukset)

Pykälä vastaa nykyisen asetuksen 10 §:ää. Käytännössä sen 1 momenttia on tulkittu niin, että mitään osaa järjestölle myönnettävästä avustuksesta ei saa käyttää varainhankintaan.

Selvää on, että avustuksilla ei ole tarkoitus tukea avustuksen saajien varallisuuden kartuttamista. Näin tiukalla tulkinnalla kuitenkin estetään myös se, että avustuksella rahoitettavaa toimintaa vahvistettaisiin, laajennettaisiin tai kehitettäisiin tai esimerkiksi päättyvän hankkeen seuraava vaihe mahdollistettaisiin itse kerätyillä lisävaroilla. Tilanne on ristiriitainen, koska järjestöjen odotetaan kehittämään omaa varainhankintaansa, mutta siihen ei myönnetä mitään resursseja.

Varainhankinta on resursseja vaativaa työtä. Nykyisen tiukan tulkintalinjan takia varainhankinta on mahdollista ainoastaan niille (varakkaimmille) järjestöille, joilla on jo omia varoja investoitavaksi varainhankintaan. Tämä mahdollisuus tulee tarjota myös muille. Järjestöjen varainhankintaa koskevan selvityksen <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/164718> mukaan sille ei ole estettä. Selvityksessä todetaan, että valtionapuviranomainen voi harkintansa mukaan myöntää järjestölle valtionavustuksen myös varainhankintaan käytettäväksi. Harkinnassa on arvioitava julkisten varojen käyttöä ja otettava huomioon valtionavustusten myöntämiseen liittyviä reunaehtoja.

SOSTE esittää, että asetusluonnoksen 9 §:ään lisätään seuraava säännös:

”Järjestö voi käyttää saamastaan valtionavustuksesta kymmenen prosenttia (10%) avustettuun toimintaan välittömästi liittyvään varainhankintaan, kuitenkin vähintään 3000 ja korkeintaan 60000 euroa kunakin kalenterivuonna.”

Tähän voitte kirjoittaa kommenttinne liittyen asetusluonnoksen 10 §:ään (Yleisavustus)

Pykälään on yhdistetty nykyisen asetuksen 11 ja 12 §:t.

SOSTE katsoo, että koulutustoiminta tulee poistaa pykälän 3 momentista.

Monet järjestöt harjoittavat erilaista jäsenistöään tukevaa ja yhteiskunnallisia tavoitteitaan edistävää koulutustoimintaa sääntöjensä tarkoituksena perusteella. Tällainen koulutustoiminta ei ole rinnastettavissa tarvikkeiden ja julkaisujen myyntiin tai tilojen vuokraukseen. Yhdistyksen tai säätiön tarkoitukseen välittömästi liittyvästä koulutus- ja tapahtumatoiminnan järjestämisestä aiheutuneet kulut tulee voida lukea täysimääräisesti valtionapukelpoiseksi kuluksi ilman, että niistä vähennetään toiminnan tuottoja.

Pykälän 4 momentin muotoilua tulee muuttaa näin kuuluvaksi:

”Kohdennettua yleisavustusta saadaan käyttää vain avustettavasta toiminnasta aiheutuviin kuluihin vähennettynä kyseisestä toiminnasta saatavilla tuotoilla.”

Säännöksen täsmällisempi muotoilu on tarpeen sen selventämiseksi, että kaikki tiettyyn toimintaan käytettävät varat eivät ole kyseisen toiminnan tuottoja. Toiminnan tuottojen tulee olla peräisin kyseisestä toiminnasta itsestään. Toiminnan tuottoja eivät ole esimerkiksi kyseiseen toimintaan kohdennettavat satunnaiset testamentti- tai muut lahjoitukset tai avustuksen saajan muusta lähteestä peräisin olevat tulot, joita saaja käyttää kyseiseen toimintaan. Tämä on syytä selventää myös säännöksen perusteluissa.

Tähän voitte kirjoittaa kommenttinne liittyen asetusluonnoksen 11 §:ään (Investointi- ja hankeavustukset)

Pykälän 1 momentin muotoilua tulee muuttaa näin kuuluvaksi:

”Investointi- tai hankeavustusta saadaan käyttää vain avustettavasta investoinnista tai hankkeesta aiheutuviin kuluihin vähennettynä kyseisestä investoinnista tai hankkeesta saatavilla tuotoilla.”

Säännöksen täsmällisempi muotoilu on tarpeen sen selventämiseksi, että kaikki tiettyyn investointiin tai hankkeeseen käytettävät varat eivät ole kyseisen investoinnin tai hankkeen tuottoja. Investoinnin tai hankkeen tuottojen tulee olla peräisin kyseisestä investoinnista tai hankkeesta itsestään. Investoinnin tai hankkeen tuottoja eivät ole esimerkiksi kyseiseen investointiin tai hankkeeseen kohdennettavat satunnaiset testamentti- tai muut lahjoitukset tai avustuksen saajan muusta lähteestä peräisin olevat tulot, joita saaja käyttää kyseiseen investointiin tai hankkeeseen.

Tähän voitte kirjoittaa kommenttinne liittyen asetusluonnoksen 12 §:ään (Osarahoitusosuuteen myönnettävä avustus)

SOSTE pitää tervetulleena säännöstä, jossa todetaan mahdollisuus osarahoitusosuuteen. Selvää ei ole, miksi mahdollisuus osarahoitusosuuteen rajoittuu kohdennettuun yleisavustukseen ja hankeavustukseen. Kohdentamattomaan yleisavustukseen ja investointiavustukseen osarahoitusta ei voitaisi myöntää. Asiaa olisi hyvä selventää perustelumuiotissa.

Tähän voitte kirjoittaa kommenttinne liittyen asetusluonnoksen 13 §:ään (Edelleen välitettävä avustus)

Pykälä on uusi ja vastanee vallitsevaa käytäntöä. Ei lausuttavaa.

Tähän voitte kirjoittaa kommenttinne liittyen asetusluonnoksen 14 §:ään (Asiakkaiden valinta)

SOSTE toteaa, että asiakkaiden valintaa koskevat asiakirjat sisältävät osin hyvinkin arkaluonteista henkilökohtaista ja salassa pidettävää tietoa. Vaatimus kaikkien näiden asiakirjojen säilyttämisestä 10 vuoden ajan on asiakkaiden näkökulmasta hyvin pitkä ja voidaan kyseenalaistaa myös tietosuojasääntelyn nojalla. Vaikka kymmenen vuoden aika saattaa olla oikeutettavissa sillä perusteella, että se vastaa valtionavustuslaissa säädettyä avustuksen takaisinperinnän määräaika, SOSTE pitäisi asianmukaisena lyhyempää säilytysaika ja/tai rajoitettua asiakirjakoontaa. SOSTE

esittää selvitettäväksi tarkemmin, minkä asiakirjojen säilyttäminen kymmenen vuoden ajan on välttämätöntä avustuksen käytön asianmukaisen ja riittävän valvonnan kannalta.

Tähän voitte kirjoittaa kommenttinne liittyen asetusluonnoksen 15 §:ään (Avustuksen käyttöaika)

Ei lausuttavaa.

Tähän voitte kirjoittaa kommenttinne liittyen asetusluonnoksen 16 §:ään (Kirjanpito)

Pykälä vastaa nykyisen asetuksen 16 §:ää sillä erolla, että asetusluonnoksessa siihen on lisätty toinen momentti. Lisäyksen mukaan kirjanpidon materiaali sekä avustuksen käyttöön liittyvät tositteet olisi säilytettävä kymmenen vuoden ajan avustuksen käyttöajan päättymisestä.

Kirjanpitolain 2 luvun 10 §:n 2 momentti kuuluu: ”Jollei muualla laissa ole säädetty pitempää määräaika säilyttämiselle, tilikauden tositteet, liiketapahtumia koskeva kirjeenvaihto sekä muu kuin 1 momentissa mainittu kirjanpitoaineisto on säilytettävä vähintään kuusi vuotta sen vuoden lopusta, jonka aikana tilikausi on päättynyt siten, että 6, 7 ja 9 §:n vaatimukset täyttyvät.”

SOSTE katsoo, ettei asetuksella voida säätää edellä esitetystä kirjanpitolain säännöksestä poikkeavaa pidempää määräaika.

Tähän voitte kirjoittaa kommenttinne liittyen asetusluonnoksen 17 §:ään (Selvitys avustuksen käytöstä)

Pykälän 1 momenttia on muutettu nykyasetukseen verrattuna siten, että siitä on poistettu lista niistä asiakirjoista, jotka on liitettävä vuosiselvitykseen ja korvattu se sanoilla ”oikeat ja riittävät tiedot”
Selvää ei ole, mihin tällä pyritään, koska asiakirjalista on siirretty perustelumuiotioon ja perustelujen mukaan kaikki listatut asiakirjat on joka tapauksessa toimitettava muiden mahdollisesti vaadittavien asiakirjojen ohella.

SOSTE pitää hyvänä kehityksenä sitä, että raja, jonka ylittyessä vaaditaan tilintarkastajan avustusta koskevan raportin (nk. AUP) toimittamista, esitetään nostettavaksi 300 000 euroon. Samalla SOSTE kuitenkin painottaa sitä, että tilintarkastajan raportti (nk. AUP) on järjestöille huomattava taloudellinen ja hallinnollinen rasite. SOSTE katsoo, että AUP-järjestelmä tulee analysoida kokonaisuudessaan ja arvioida, mitä vaikutusta erityisraportoinnilla on aidosti saavutettu, sen sijaan että sitä koskeva vaatimus sisällytettäisiin automaattisesti tulevaan asetukseen.

Tähän voitte kirjoittaa kommenttinne liittyen asetusluonnoksen 18 §:ään (Maksujärjestely takaisinperittävässä avustuksessa)

Pykälä on uusi ja vastannee nykyistä käytäntöä. Takaisinmaksulle esitetään asetettavaksi ehdoton kahden vuoden takaraja, joka lasketaan lainvoimaisesta päätöksestä. Tätä määräaika on perusteltu ainoastaan toteamalla, että ”Kahden vuoden määräaika lainvoimaisesta päätöksestä on katsottu

olevan sellainen aika, minkä kuluessa takaisinperittävä avustus ja sille laskettava korko pitää maksaa”.

SOSTE katsoo, että avustuksen takaisinperinnän tulee tapahtua suunnitelmallisesti ja tehokkaasti, mutta ei näe tarvetta kiinteälle, ehdottomalle määräajalle. Takaisinperinnässä tulee huomioida järjestön resurssit ja tosiasiallinen takaisinmaksukyky. Jos avustuksen saaja pystyy suoriutumaan maksuistaan (korko mukaan lukien) asianmukaisesti ja luotettavasti, vaikkakin jonkin verran kahta vuotta pidemmän ajan kuluessa, mahdollisuus tähän tulisi säilyttää viranomaisten käytettävissä olevissa vaihtoehdoissa.

Tähän voitte kirjoittaa kommenttinne liittyen asetusluonnoksen 19 §:ään (Neuvottelukunnan kokoonpano)

Pykälä vastaa nykyistä. SOSTE pitää tärkeänä sitä, että neuvottelukunnan jäsenten tulee olla sosiaalisen hyvinvoinnin ja terveyden toimialaa edustavia, toimialan yhdistysten tai säätiöiden ehdottamia henkilöitä.

Tähän voitte kirjoittaa kommenttinne liittyen asetusluonnoksen 20 §:ään (Arviointi- ja avustusjaoston kokoonpano)

Pykälän toinen momentti on uusi. SOSTElla ei ole siihen lausuttavaa.

Tähän voitte kirjoittaa kommenttinne liittyen asetusluonnoksen 21 §:ään (Toiminnan järjestäminen)

Pykälä vastaa nykyistä. Ei lausuttavaa.

Tähän voitte kirjoittaa kommenttinne liittyen asetusluonnoksen 22 §:ään (Palkkiot ja korvaukset)

Asetusluonnoksessa pykälää esitetään muutettavaksi nykyiseen asetukseen verrattuna siten, että neuvottelukunnan kokouspalkkiot on poistettu. Perustelujen mukaan ”[n]euvottelukunnan jäsenet ovat järjestöjen ehdottamia ja pääsääntöisesti töissä järjestöissä, jolloin neuvottelukunnan jäsenyys voi katsoa kuuluvan heidän työtehtäviinsä. Sen vuoksi on katsottu tarkoituksenmukaiseksi, ettei neuvottelukunnan jäsenille makseta palkkiota.”

Neuvottelukunnan jäsenten lisäksi palkkiot ja korvaukset on kuitenkin poistettu myös neuvottelukunnan kuulemilta asiantuntijoilta ja sihteeriltä tai sihteeireiltä, kun taas jaoston asiantuntijoille ja sihteerille tai sihteeireille palkkioita voitaisiin edelleen maksaa.

SOSTE katsoo, että asiantuntijoiden ja sihteerien osalta neuvottelukunnan ja jaoston välillä ei tulisi olla eroa.

Pykälän mukaan sosiaali- ja terveysministeriö määrää neuvottelukunnalle ja jaostolle sihteerit. Sihteerit ovat siis töissä ministeriössä ja sihteeriyys kuuluu heidän työtehtäviinsä. Siten sekä

neuvottelukunnan että jaoston sihteereitä koskevat samat perustelut kuin neuvottelukunnan jäseniä ja näin ollen heillekään ei olisi tarkoituksenmukaista maksaa palkkioita.

Tähän voitte kirjoittaa kommenttinne liittyen asetusluonnoksen 23 §:ään (Voimaantulo)

Ei lausuttavaa.

Tähän voitte kirjoittaa kommenttinne liittyen asetusluonnoksen 24 §:ään (Siirtymäsäännökset)

Ei lausuttavaa.

Tähän voitte kirjoittaa mahdollisia muita huomioita ja kommentteja

-

Väätämäinen Kirsi
SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry